

Reactie Onderwijsinspectie

- Hoeveel meldingen krijgen jullie binnen over de (vrijwillige) ouderbijdrage?

Sinds 1 augustus hebben we 28 meldingen gehad, waarvan 8 vragen en 20 signalen. Bij de vragen komen er 3 uit het primair onderwijs en 5 uit het voortgezet onderwijs. Bij de signalen is de verdeling als volgt. Speciaal onderwijs: 1. Primair onderwijs: 5. Voortgezet onderwijs 14.

- Wat voor soort signalen krijgen jullie hierover binnen?

De signalen gaan grofweg over twee onderdelen. Ten eerste over de communicatie over de ouderbijdrage: ouders vinden het niet duidelijk in hoeverre er sprake is van vrijwilligheid bij het betalen van verschillende bedragen die de school in rekening brengt. Ten tweede over zaken waarbij ten onrechte bijdragen daadwerkelijk verplicht worden door de school.

- Zien jullie dat scholen niet voldoen aan de onderwijswet, bijvoorbeeld het duidelijk vermelden van de kosten in de schoolgids?

Ja, dat is herkenbaar. We komen nog geregeld voorbeelden tegen waarbij scholen niet voldoen aan de wet. Zowel als het gaat om de informatievoorziening richting ouders, als ook bij het toelaten van leerlingen aan alle activiteiten. Ook worden kosten soms pas na inschrijving gedeeld, waardoor ouders van tevoren niet weten waar ze rekening mee moeten houden.

- Wat doen jullie als een school niet correct omgaat met de vrijwilligheid van de ouderbijdrage?

Dan spreken we het bestuur daar op aan en krijgen ze de opdracht om het te herstellen. (Zie ook het laatste antwoord)

- Wat vinden jullie van het gegeven dat een kwart ouders toch nog bang is dat het kind wordt uitgesloten ondanks de nieuwe wetgeving?

Als inspectie is het thema gelijke kansen voor leerlingen en studenten al jaren een speerpunt. Alle leerlingen moeten gelijkwaardig mee kunnen doen aan het onderwijs, ongeacht hun achtergrond of de financiële situatie van hun ouders. Het doel van de nieuwe wet is glashelder: een eind te maken aan het uitsluiten van leerlingen van activiteiten of programma's die door de school worden georganiseerd, als ouders de vrijwillige ouderbijdrage niet betalen. Alle leerlingen moeten kunnen meedoen aan alle programma's en activiteiten die de school aanbiedt, ook activiteiten buiten het verplichte lesprogramma.

- Met de wetswijziging van 1-08-2021 is er een kans dat scholen kosten voor een schoolreisje lostrekken van de vrijwillige ouderbijdrage, met als gevolg dat ouders dit alsnog moeten betalen. Wat vinden jullie daarvan?

Voor alle activiteiten geldt dat de bijdrage vrijwillig is.

- Uit de enquête blijkt dat het voor ouders nog steeds onduidelijk is hoe het zit met de ouderbijdrage. Wat vinden jullie daarvan?

Dat vinden we zorgelijk. Wat ons betreft is de wet en de bijbehorende uitleg in onder meer de brochure van de Rijksoverheid duidelijk. Het is de verantwoordelijkheid van scholen en besturen om die duidelijkheid ook te scheppen in hun communicatie en zich uiteraard te houden aan de wet. Daarbij realiseren we ons uiteraard dat er sprake is van veranderde omstandigheden in de financiering van bepaalde activiteiten en de bijbehorende uitdaging die er voor scholen ligt om een breed en rijk aanbod te verzorgen dat drempelloos toegankelijk is voor alle leerlingen.

- In hoeverre controleren en handhaven jullie actief?

Wij controleren hier op twee verschillende manieren op:

1. Als wij een signaal van bijvoorbeeld een ouder krijgen over de ouderbijdrage, dan checken we de schoolgids en de website. Als wij zien dat hier mogelijk sprake is van overtreding van de wet, dan nemen wij contact op met het bestuur van de school en geven we de opdracht om een tekortkoming te herstellen.

2. Omdat de vrijwillige ouderbijdrage al langer een punt van aandacht is, nemen we dit onderwerp standaard mee in onze reguliere onderzoeken bij scholen en besturen in het speciaal, primair en voortgezet onderwijs.

Ondertussen doen we ook een oproep aan scholen én ouders. Scholen roepen we op om ervoor te zorgen dat het beleid rond de vrijwillige ouderbijdrage voldoet aan de aangepaste

wettelijk eisen en om in de communicatie de vrijwilligheid van bijdrage duidelijk te benoemen. Aan ouders de oproep om ook zelf binnen de school actie te ondernemen indien dit nog niet het geval is. Ga het gesprek aan met de schoolleiding of het bestuur, eventueel met behulp van de medezeggenschapsraad (MR). De oudergeleding binnen de MR heeft instemmingsrecht op het schoolkostenbeleid en de hoogte en bestemming van de vrijwillige ouderbijdrage. De MR kan invloed uitoefenen op zowel de inhoud als de communicatie rond de vrijwillige ouderbijdrage. Dat is de snelste manier om tot oplossingen te komen, zodat voor iedereen duidelijk is dat alle kinderen aan alle schoolactiviteiten mee mogen doen ongeacht of ouders de vrijwillige ouderbijdrage betaald hebben.